

Активне залучення, сучасна оборона

Стратегічна концепція оборони та безпеки членів Організації Північноатлантичного договору, прийнята главами держав та урядів у Лісабоні 19 листопада 2010 року

Вступ

Ми, глави держав та урядів країн НАТО, є рішучими стосовно того, що НАТО продовжуватиме відігравати унікальну і основну роль у забезпеченні нашої спільної оборони та безпеки. Ця Стратегічна концепція буде спрямовувати наступну фазу еволюції НАТО, щоб Альянс продовжував бути ефективним у світі, який змінюється, долаючи нові загрози, з новими спроможностями та новими партнерами:

- ✚ Вона підтверджує зобов'язання наших націй захищати одна одну від атак, в тому числі нових викликів безпеці наших громадян.
- ✚ Вона доручає Альянсу запобігати кризам, врегульовувати конфлікти і стабілізувати післякризові ситуації, зокрема шляхом більш тісної взаємодії з нашими міжнародними партнерами, найбільш важливими з яких є Організація Об'єднаних Націй та Європейський союз.
- ✚ Вона пропонує нашим партнерам у світі додаткові можливості політичної взаємодії з Альянсом і значну роль у конфігурації операцій під проводом НАТО, в яких вони беруть участь.
- ✚ Вона доручає НАТО йти до мети створення умов для світу без ядерної зброї – однак знову підтверджує те, що, доки у світі існує ядерна зброя, НАТО залишатиметься ядерним Альянсом.
- ✚ Вона знову підтверджує нашу тверду рішучість тримати двері до НАТО відкритими для всіх європейських демократій, які відповідають стандартам членства, оскільки розширення сприяє досягненню нашої мети – цілої, вільної і мирної Європи.
- ✚ Вона доручає НАТО постійно реформуватися у напрямі до більш ефективного, дієвого та гнучкого Альянсу, щоб наші платники податків отримали більше безпеки за гроші, які вони інвестують в оборону.

Громадяни наших країн довіряють НАТО захищати нації союзників, розгортати функціональні військові сили там і тоді, коли потрібно для нашої безпеки, і допомагати сприяти спільній безпеці наших партнерів у світі. В той час як світ змінюється, основна місія НАТО залишається тією ж самою: забезпечити те, щоб Альянс залишився єдиною у своєму роді спільнотою свободи, миру, безпеки та спільних цінностей.

Головні завдання і принципи

1. Фундаментальною і постійною метою НАТО є забезпечення свободи і безпеки всіх її членів політичними і військовими засобами. Сьогодні Альянс залишається основним джерелом стабільності у непередбачуваному світі.
2. Країни – члени НАТО формують унікальну спільноту цінностей, відданих принципам індивідуальної свободи, демократії, прав людини і верховенства права. Альянс твердо дотримується цілей і принципів Хартії ООН та Вашингтонського договору, який підтверджує першорядну відповідальність Ради Безпеки за дотримання міжнародного миру і безпеки.
3. Політичні і військові зв'язки між Європою і Північною Америкою куються з часу заснування Альянсу в 1949 році; трансатлантичний зв'язок залишається таким само сильним і важливим для збереження євроатлантичного миру і безпеки, як завжди. Безпека членів НАТО по обидва боки Атлантики є нероздільною. Ми продовжуватимемо захищати її разом, на основі солідарності, спільної мети і справедливого розподілу навантаження.
4. Сучасне безпекове середовище охоплює широкий набір викликів безпеці територій і населення країн НАТО, який змінюється. З метою забезпечення їхньої безпеки Альянс повинен і буде продовжувати виконувати такі головні три завдання, які сприяють забезпеченню безпеки членів Альянсу завжди згідно з міжнародним правом:

- a. колективна безпека. Члени НАТО завжди надаватимуть допомогу один одному у боротьбі з атаками, згідно зі статтею 5 Вашингтонського договору. Це зобов'язання залишається стійким і обов'язковим. НАТО буде стримувати і захищати від будь-якої загрози агресії і від нових викликів безпеці, якщо вони загрожують фундаментальній безпеці індивідуальних союзників або Альянсу загалом;
 - b. кризовий менеджмент. НАТО має унікальний і повноцінний набір політичних і військових спроможностей для надання відповіді повному кризовому спектру – перед, протягом і після конфліктів. НАТО активно залучатиме відповідний набір політичних і військових інструментів для надання допомоги у врегулюванні криз, що розвиваються і можуть потенційно вплинути на безпеку Альянсу, до їх ескалації в конфлікти; для припинення існуючих конфліктів, якщо вони впливають на безпеку Альянсу; та для надання допомоги в закріпленні стабільності в післяконфліктних ситуаціях, якщо це сприяє євроатлантичній безпеці;
 - c. кооперативна безпека. На Альянс впливає, і він може вплинути на політичну і безпекову ситуацію поза його кордонами. Альянс буде активно залучатися до зміцнення міжнародної безпеки шляхом партнерства з відповідними країнами й іншими міжнародними організаціями, активно роблячи внесок до контролю над озброєннями, нерозповсюдження і роззброєння і тримаючи відкритими двері до членства в Альянсі для всіх європейських демократій, які відповідають стандартам НАТО.
- 5 НАТО залишається виключним і надважливим трансатлантичним форумом для консультацій з усіх питань, які впливають на територіальну цілісність, політичну незалежність і безпеку його членів, як зазначено у статті 4 Вашингтонського договору. Будь-яке питання безпеки, що становить інтерес для будь-якого союзника, може бути внесене до переговорів НАТО, обміну інформацією, думками і, за необхідності, вироблення спільних підходів.
- 6 З метою виконання усього кола завдань НАТО, наскільки це можливо ефективно і успішно, союзники будуть брати участь у безперервному процесі реформ, модернізації і трансформації.

Ситуація у сфері безпеки

- 7 Сьогодні в євроатлантичному регіоні встановлено мир, і загроза умовного нападу на території НАТО є низькою. Це історичний успіх для політики надійної оборони, євроатлантичної інтеграції і активного партнерства, якою керувалася НАТО більш ніж піввіку.
- 8 Проте звичайні загрози не можуть бути проігноровані. У багатьох регіонах і країнах в усьому світі засвідчують факти придбання потужних сучасних військових засобів, наслідки використання яких для міжнародної стабільності і євроатлантичної безпеки важко передбачити. Зокрема, це розповсюдження балістичних ракет, які є реальною і зростаючою загрозою євроатлантичному регіону.
- 9 Розповсюдження ядерної зброї та інших видів зброї масового знищення і засобів її доставки загрожує непередбачуваними наслідками для глобальної стабільності і процвітання. Протягом наступного десятиріччя питання розповсюдження буде вкрай гострим у деяких найбільш нестабільних регіонах світу.
- 10 Тероризм є прямою загрозою безпеці громадян держав – членів НАТО, а також міжнародній стабільності і процвітання загалом. Екстремістські угруповання продовжують поширюватись у зонах, що мають стратегічне значення для Альянсу, а використання сучасних технологій підвищує рівень загроз і потенційних впливів терористичних актів, зокрема, якщо терористи матимуть доступ до придбання ядерних, хімічних, біологічних або радіологічних матеріалів.
- 11 Нестабільність або конфлікти за межами кордонів НАТО можуть безпосередньо загрожувати безпеці Альянсу, зокрема шляхом сприяння екстремізму, тероризму і міждержавними незаконними діями, такими як торгівля зброєю, наркотиками і людьми.
- 12 Кібератаки стають дедалі частішими, більш організованими і збитковішими для державних установ, підприємств, економіки і, можливо, також транспортній і електричній мережам та

інших об'єктів критичної інфраструктури; вони можуть досягти критичного рівня, який загрожує національному і євроатлантичному процвітання, безпеці і стабільності. Джерелом таких атак можуть бути іноземні військові і розвідувальні служби, організовані злочинні угруповання, терористичні та/або екстремістські групи.

- 13 Усі країни стають дедалі більш залежні від життєво важливих комунікацій, транспорту і транзитних маршрутів, від яких залежить міжнародна торгівля, енергетична безпека і процвітання. Вони вимагають активізації міжнародних зусиль для забезпечення їх стійкості від атак або руйнування. Деякі держави – члени НАТО стануть більш залежними від іноземних постачальників енергоносіїв, а, в деяких випадках, від іноземних енергопостачальних та розподільних мереж для своїх енергетичних потреб. Оскільки споживання енергії зростає в усьому світі, постачання енергоносіїв стає вразливішим до руйнування.
- 14 Низка значних, пов'язаних з технологією, тенденцій – зокрема розвиток лазерної зброї, радіоелектронної боротьби і технологій, які ускладнюють доступ до простору – можуть мати істотні глобальні наслідки, які вплинуть на військове планування та операції НАТО.
- 15 Основні екологічні та ресурсні обмеження, в тому числі ризики для здоров'я, зміни клімату, дефіцит води і зростання потреб в енергії формуватимуть надалі умови безпеки в районах, що представляють інтерес для НАТО і можуть мати значний вплив на планування та операції НАТО.

Оборона та стримування

- 16 Найбільша відповідальність Альянсу полягає у захисті і обороні нашої території і населення наших країн від нападу, як це передбачено в статті 5 Вашингтонського договору. Альянс не розглядає жодну країну як супротивника. Однак ніхто не повинен сумніватися в рішучості НАТО, якщо безпека будь-кого з її членів буде під загрозою.
- 17 Стимування, засноване на відповідному балансі ядерних та звичайних спроможностей, залишається ключовим елементом нашої принципової стратегії. Обставини, за яких будь-яке застосування ядерної зброї можливе, розглядаються як вкрай віддаленими. До того часу доки буде існувати ядерна зброя, НАТО залишатиметься ядерним альянсом.
- 18 Високою гарантією безпеки союзників є впровадження стратегічних ядерних сил Альянсу, особливо Сполучених Штатів Америки; незалежних стратегічних ядерних сил Великої Британії та Франції, які відіграють свою стримуючу роль, роблячи внесок у загальне стримування та безпеку союзників.
- 19 Ми будемо прагнути, щоб НАТО мала повний спектр можливостей, необхідних для стримування і захисту від будь-якої загрози безпеці нашого населення. Таким чином, ми будемо:
 - ✚ підтримувати відповідний баланс ядерних та звичайних сил;
 - ✚ підтримувати здатність ведення водночас великих спільних операцій і декількох операцій меншого масштабу з метою колективної оборони і кризового реагування, у тому числі на стратегічній відстані;
 - ✚ розвивати і підтримувати стійкі, мобільні і здатні до розгортання звичайні сили як для виконання наших обов'язків за статтею 5, так і для ведення експедиційних операцій Альянсу, у тому числі із застосуванням Сил реагування НАТО;
 - ✚ проводити необхідні тренування, навчання, планування на випадок надзвичайних ситуацій і обмін інформацією для забезпечення нашого захисту від повного спектра традиційних і нових викликів безпеки, і надавати відповідне належне забезпечення та посилення для всіх Союзників;
 - ✚ забезпечувати максимально широку участь Союзників у плануванні колективної оборони із застосуванням ядерної зброї, у базуванні ядерних сил у мирний час, а також у визначенні структури командування і управління і порядку проведення консультацій;
 - ✚ розвивати можливості для захисту нашого населення і територій від атак балістичних ракет, як ключового елементу нашої колективної оборони, що робить внесок і сприяє

- неподільності безпеки Альянсу. Ми будемо активно прагнути до співпраці в сфері протиракетної оборони з Росією та іншими євроатлантичними партнерами;
- ✚ здійснювати подальший розвиток потенціалу НАТО для захисту від загрози хімічної, біологічної, радіологічної та ядерної зброї масового знищення;
 - ✚ розвивати й надалі наші можливості щодо запобігання, виявлення, захисту і відновлення від кібератак, зокрема шляхом використання процесу планування НАТО для поліпшення і координації національних можливостей з кіберзахисту, охоплюючи усі органи НАТО централізованим кіберзахистом, а також краще інтегруючи кіберобізнаність, попередження і реагування НАТО з державами – членами Альянсу;
 - ✚ зміцнювати потенціал для виявлення і захисту від міжнародного тероризму, зокрема шляхом глибокого аналізу загроз, збільшення кількості консультацій з нашими партнерами, та розроблення відповідних військових можливостей, включаючи допомогу в підготовці місцевих сил з боротьби з тероризмом як таким;
 - ✚ розвивати здатність робити внесок у забезпечення енергетичної безпеки, включаючи захист життєво важливої енергетичної інфраструктури і транзитних зон і ліній постачання, співробітництво з партнерами, а також консультації між союзниками по НАТО на основі стратегічних оцінок і планування розгортання;
 - ✚ забезпечувати те, щоб Альянс був попереду в оцінці впливу на безпеку нових технологій, і щоб військове планування брало потенційні загрози у цій сфері до уваги;
 - ✚ підтримувати необхідний рівень оборонних витрат з тим, щоб наші збройні сили були достатньо ресурсно забезпечені;
 - ✚ продовжувати огляд загального рівня готовності НАТО у стримуванні та захисту від усього спектра загроз Альянсу, беручи до уваги зміни в мінливій міжнародній обстановці з питань безпеки.

Безпека через кризовий менеджмент

- 20 Кризи і конфлікти за межами кордонів НАТО можуть створити пряму загрозу безпеці території і населенню Альянсу. НАТО буде займатися тим, коли це можливо та у разі необхідності, щоб запобігти кризам, врегульовувати кризи, стабілізувати постконфліктні ситуації, а також надати допомогу у відбудові.
- 21 Досвід операцій НАТО, зокрема в Афганістані та на західних Балканах, доводить, що всеосяжний політичний, громадянський і військовий підходи необхідні для ефективного врегулювання криз. Альянс буде активно співпрацювати з іншими міжнародними організаціями до, під час і після криз, щоб заохочувати всеохоплюючий спільний аналіз, планування і проведення заходів на місцях, з метою забезпечення максимальної узгодженості та ефективності спільних міжнародних зусиль.
- 22 Кращий спосіб врегулювання конфліктів є їх завчасне попередження від виникнення. НАТО буде здійснювати постійний моніторинг і аналіз міжнародної обстановки для протистояння кризам і, за необхідності, вживати активних заходів для запобігання перетворення їх у великі конфлікти.
- 23 Якщо політика запобігання конфлікту не досягне успіху, НАТО буде готова і спроможна владнати його. НАТО має унікальний потенціал і можливості для врегулювання конфліктів, зокрема безпрецедентну можливість розгортання і застосування потужного угруповання збройних сил. Операції, що вже проводились під керівництвом НАТО, продемонстрували, який незамінний внесок Альянс може зробити в міжнародні зусилля з врегулювання конфліктів.
- 24 Навіть коли конфлікт уладнається, міжнародному співтовариству часто необхідно протягом тривалого часу надавати допомогу для створення умов, які забезпечували б довгострокову стабільність. НАТО буде готова і здатна зробити свій внесок у стабілізацію та відновлення, тісно співпрацюючи і консультуючись, за можливістю, з іншими відповідними міжнародними організаціями.
- 25 Щоб мати можливість ефективно регулювати усі можливі кризові ситуації, ми будемо:
 - ✚ поліпшувати обмін розвідувальною інформацією в рамках НАТО, щоб краще прогнозувати можливість виникнення кризових ситуацій і знаходити шляхи запобігання цьому;

- ✚ удосконалювати доктрину і військовий потенціал для проведення операцій поза межами національних територій, у тому числі операцій з боротьби з бойовиками, зі стабілізації та реконструкції;
- ✚ спираючись на досвід, отриманий під час операцій під проводом НАТО, створювати достатню, але адекватну спроможність врегулювання цивільних кризових ситуацій для ефективнішої взаємодії з цивільними партнерами. Ці можливості також можуть бути використані для планування, застосування і координації заходів цивільного характеру до того часу, доки умови не дозволять передати ці функції і завдання іншим учасникам операції з врегулювання наслідків кризи;
- ✚ удосконалювати інтегроване цивільно-військове планування врегулювання всього спектра кризових ситуацій;
- ✚ зміцнювати можливості готувати і розвивати місцеві сили у кризових зонах, так, щоб місцева влада була спроможна якомога швидше підтримувати безпеку власними силами без міжнародної допомоги;
- ✚ брати на облік і готувати цивільних фахівців з держав – членів НАТО, які були б готові негайно брати участь в окремих місіях Альянсу разом з військовослужбовцями, а також цивільними фахівцями з країн партнерів і міжнародних організацій;
- ✚ розширювати й активізувати політичні консультації між союзниками і з партнерами як на регулярній основі, так і у врегулюванні кризових ситуацій на всіх їх етапах – до, під час і після.

Розвиток міжнародної безпеки шляхом співробітництва

Контроль над озброєнням, роззброєння та нерозповсюдження зброї масового знищення

26 НАТО прагне досягти безпеки при найменшому застосуванні сил. Контроль над озброєннями, роззброєння та нерозповсюдження зброї масового знищення сприяють зміцненню миру, безпеки і стабільності, а також мають забезпечити рівну безпеку для всіх членів Альянсу. Ми будемо продовжувати виконувати свою роль у зміцненні контролю над озброєннями, сприянні роззброєнню у сфері звичайних озброєнь і зброї масового знищення, а також у зусиллях з нерозповсюдження зброї масового знищення:

- ✚ Ми сповнені рішучості домагатися більш безпечного світу для всіх і створювати умови для світу без ядерної зброї відповідно до Договору про нерозповсюдження зброї масового знищення таким шляхом, який зміцнював би міжнародну стабільність і базувався б на принципі рівної безпеки для всіх.
- ✚ Зі змінами у сфері безпеки після закінчення холодної війни ми значно скоротили кількість ядерної зброї в Європі і нашу залежність від ядерної зброї у стратегії НАТО. Ми будемо прагнути до створення умов для подальшого скорочення в майбутньому.
- ✚ У разі будь-яких подальших скорочень наша мета повинна полягати у досягненні згоди Росії підвищити прозорість щодо своєї ядерної зброї в Європі, а також передислокувати ці види зброї далі від території країн – членів НАТО. Під час будь-яких подальших кроків необхідно брати до уваги відсутність паритету з більш значними російськими запасами ядерної зброї короткого радіуса дії.
- ✚ Ми прагнемо до контролю над звичайними озброєннями, який забезпечує передбачуваність, прозорість і засоби для збереження озброєнь на найнижчому можливому рівні для стабільності. Ми будемо працювати для зміцнення режиму контролю над звичайними озброєннями в Європі, базуючись на взаємності, прозорості та згоді приймаючої країни.
- ✚ Ми будемо вивчати шляхи для наших політичних засобів і військового потенціалу, які зробили б свій внесок у міжнародні зусилля з боротьби з розповсюдженням зброї масового знищення.

- ✚ Національні рішення, що стосуються контролю над озброєннями та роззброєння, можуть впливати на безпеку всіх членів Альянсу. Ми зобов'язуємось зберігати і розвивати за необхідності відповідні консультації між союзниками з цих питань.

Політика відкритих дверей

- 27 Розширення НАТО сприяло значному внеску у безпеку Альянсу; перспектива подальшого розширення і дух сумісної безпеки значно поліпшує стабільність в Європі. Наша мета цілісної і вільної Європи і спільні цінності будуть краще сприяти кінцевій інтеграції усіх європейських країн, які цього прагнуть, у євроатлантичні структури.
- ✚ Двері до членства в НАТО залишаються повністю відкритими для усіх європейських демократичних держав, які поділяють цінності нашого Альянсу, які готові і спроможні взяти на себе відповідальність і зобов'язання членів, і чиє приєднання може сприяти спільній безпеці і стабільності.

Партнерства

- 28 Зміцнення євроатлантичної безпеки краще всього досягти за рахунок широкої мережі партнерських відносин з країнами та організаціями в усьому світі. Це партнерство робить конкретний і важливий внесок до успіху основних завдань НАТО.
- 29 Діалог і співробітництво з партнерами може зробити значний внесок у зміцнення міжнародної безпеки, захисту цінностей, на яких ґрунтується наш Альянс, операції НАТО і підготовку зацікавлених країн до членства в НАТО. Ці відносини будуть базуватися на принципі взаємності, спільної вигоди і взаємної поваги.
- 30 Ми посилюємо наші партнерства через гнучкі формати, які зближують НАТО з партнерами – як в межах, так і поза існуючих рамок:
- ✚ Ми готові розвивати політичний діалог та практичну співпрацю як з будь-якою країною, так і з відповідними організаціями в усьому світі, які готові поділяти наші інтереси в мирних міжнародних відносинах.
 - ✚ Ми будемо відкритими до консультацій з будь-якою країною-партнером з безпекових питань, що становлять взаємний інтерес.
 - ✚ Ми надамо нашим оперативним партнерам інституційну роль у формуванні стратегії та рішень щодо місій під проводом НАТО, в яких вони беруть участь.
 - ✚ Ми надалі поглиблюватимемо вже існуючі формати партнерств, при цьому зберігаючи їхню специфіку.
- 31 Співробітництво між НАТО та Організацією Об'єднаних Націй і надалі робити значний внесок у забезпечення безпеки в операціях в усьому світі. Альянс має на меті розширювати політичний діалог і практичне співробітництво з ООН, як це передбачено у Декларації ООН – НАТО 2008 року, зокрема через
- ✚ посилену взаємодію між двома штаб-квартирами;
 - ✚ більш регулярні політичні консультації; та
 - ✚ поглиблену політичну співпрацю у подоланні криз, в яких беруть участь обидві організації.
- 32 Активний та ефективний Європейський союз робить внесок у загальну безпеку євроатлантичного простору. Відповідно ЄС виступає унікальним і важливим партнером для НАТО. Більшість із країн-учасниць входять до складу обох організацій, і всі учасники обох організацій поділяють спільні цінності. НАТО визнає важливість міцнішої і більш спроможної європейської безпеки. Ми вітаємо вступ у дію Лісабонського договору, який встановлює засади для зміцнення спроможностей ЄС з метою реагування на спільні виклики безпеці. Країни – члени НАТО, що не входять до Європейського союзу, роблять значний внесок у ці зусилля. Задля стратегічного партнерства між НАТО та ЄС важливим є якомога ширше залучення у ці зусилля. НАТО і ЄС можуть і мають відігравати взаємодоповнюючу і обопільно

посилуючу роль у підтримці міжнародного миру і безпеки. Ми сповнені рішучості у здійсненні нашого внеску задля створення більш сприятливих умов, в яких ми маємо на меті

- ✚ якнайбільше посилити стратегічне партнерство з ЄС у дусі цілковитої взаємної відкритості, прозорості, взаємодоповнення і поваги до автономності й інституційної цілісності обох організацій;
- ✚ розширити наше практичне співробітництво в операціях в усьому спектрі розв'язання кризових ситуацій, починаючи від скоординованого планування і закінчуючи взаємною підтримкою безпосередньо в оперативних обставинах;
- ✚ розширити наші політичні консультації з метою включення до обговорення усіх питань обопільного занепокоєння задля вироблення спільної оцінки та перспектив;
- ✚ співпрацювати більшою мірою у виробленні спроможностей для мінімізації дублювання і підвищення ефективності використання коштів

33 Співробітництво НАТО-Росії є стратегічно важливим, оскільки воно робить внесок у створення спільного простору миру, стабільності і безпеки. НАТО не становить загрози для Росії. Навпаки: ми хочемо бачити справжнє стратегічне партнерство між НАТО і Росією, і ми будемо діяти відповідним чином, очікуючи на взаємність від Росії.

34 Відносини НАТО-Росія ґрунтуються на цілях, принципах і зобов'язаннях Основоположного акта НАТО-Росія та Римської декларації, особливо щодо поваги демократичних цінностей і суверенітету, незалежності і територіальної цілісності всіх держав євроатлантичного простору. Незважаючи на розбіжності щодо конкретних питань, ми залишаємося переконаними, що безпека НАТО і Росії є взаємопов'язаною і що міцне та конструктивне партнерство, яке базується на взаємній довірі, прозорості і передбачуваності, може найкращим чином слугувати нашій безпеці. Ми рішуче налаштовані:

- ✚ поглиблювати політичні консультації і практичне співробітництво з Росією у сферах спільних інтересів, у тому числі ПРО, боротьби з тероризмом, з розповсюдженням наркотиків, піратством і сприяння широкій міжнародній безпеці;
- ✚ використовувати повною мірою потенціал Ради НАТО-Росія для діалогу і спільних дій з Росією.

35 Рада євроатлантичного співробітництва і програма НАТО «Партнерство заради миру» є центральними для нашого бачення єдиної, вільної і мирної Європи. Ми маємо непохитні зобов'язання щодо розвитку відносин дружби і співробітництва зі всіма країнами Середземномор'я, і ми маємо намір і надалі розвивати Середземноморський діалог протягом наступних років. Ми приділяємо велику важливість миру і стабільності в регіоні Перської затоки, і ми маємо намір поглиблювати наше співробітництво в рамках Стамбульської ініціативи співпраці. Ми будемо прагнути до:

- ✚ поглиблення консультацій і практичного військового співробітництва з нашими партнерами в Раді євроатлантичного співробітництва;
- ✚ продовження і розвитку партнерства з Україною та Грузією в рамках Комісії Україна – НАТО і НАТО-Грузія, ґрунтуючись на рішеннях НАТО, прийнятих на Бухарестському саміті 2008 року, та враховуючи євроатлантичну орієнтацію чи прагнення кожної з цих країн;
- ✚ сприяння євроатлантичній інтеграції західних Балкан, переслідуючи мету забезпечення стійкого миру і стабільності, що базуватимуться на демократичних цінностях, регіональній співпраці і добрих відносинах сусідства;
- ✚ поглиблення співробітництва з нинішніми членами Середземноморського діалогу і будемо відкритими для включення в Середземноморський діалог інших країн регіону;
- ✚ розвитку поглибленого безпекового партнерства з нашими партнерами у Перській затоці і залишатимемося готовими вітати нових партнерів у Стамбульській ініціативі співпраці.

Реформи і трансформація

- 36 Унікальна в історії, НАТО є безпековим Альянсом, збройні сили якого здатні спільно діяти у будь-якому середовищі, який може контролювати операції повсюди через свої інтегровані військові командні структури, і який має у своєму розпорядженні основні можливості, які небагато союзників можуть собі дозволити мати в окремому порядку.
- 37 НАТО повинна мати достатні ресурси – фінансові, військові та людські – для виконання її завдань, що є суттєвими для безпеки населення і території Альянсу. Ці ресурси, однак, необхідно використовувати якомога раціональним та ефективним методом. Ми будемо:

- ✚ доводити до максимуму розгортання наших сил та їхню здатність здійснювати польові операції, зокрема шляхом докладання сконцентрованих зусиль для досягнення цілей практичного використання НАТО;
- ✚ забезпечувати максимальну узгодженість в оборонному плануванні для скорочення зайвого дублювання і концентрації розвитку нашого потенціалу на досягнення сучасних вимог;
- ✚ спільно розвивати і застосовувати наш потенціал для досягнення економічної ефективності і демонстрації солідарності;
- ✚ зберігати і зміцнювати спільні можливості, стандарти, структури і фонди, що пов'язують нас разом;
- ✚ залучатися до процесів безперервних реформ для раціоналізації структур, поліпшення робочих методів і досягнення максимальної ефективності.

Альянс ХХ сторіччя

- 38 Ми, політичні лідери НАТО, сповнені рішучості продовжувати оновлення нашого Альянсу з тим, щоб він відповідав меті подолання викликів безпеці ХХІ сторіччя. Ми маємо непохитне зобов'язання зберегти його ефективність як світового найбільш успішного політико-військового Альянсу. Наш Альянс досягає успіху як джерело надії, тому що він базується на спільних цінностях індивідуальної свободи, демократії, прав людини і верховенства закону, і тому наша спільна суттєва і стійка мета полягає у захисті свободи і безпеки його членів. Ці цінності і завдання є спільними і вічними, і ми рішуче налаштовані захищати їх через єдність, солідарність, силу і рішучість.